

УДК 159.9

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.02.2.36>

ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ РЕСУРСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ: ЮРИДИКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

Сайфутдінов В.В.,

*аспірант кафедри загальної та соціальної психології
навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки**Львівського державного університету внутрішніх справ*

ORCID: 0009-0002-5807-5278

Сайфутдінов В.В. Детермінанти розвитку ресурсності особистості в умовах професійної діяльності працівників поліції: юридико-психологічний вимір.

У статті здійснено ґрунтовний теоретико-прикладний аналіз системи детермінант, що зумовлюють розвиток та підтримання психологічної ресурсності працівників поліції у межах їхньої специфічної професійної діяльності. Автор обґрунтовує концепт «психологічної ресурсності» не просто як сукупність адаптаційних можливостей, а як складне інтегративне утворення, що виступає фундаментальною базою професійної надійності суб'єкта правоохоронної діяльності. Особлива увага приділяється юридико-психологічному виміру проблеми, де ресурсність розглядається як запобіжник деформації правосвідомості. Доведено, що в умовах постійного стресогенного навантаження дефіцит внутрішніх ресурсів неминуче призводить до професійного вигорання, зниження якості виконання процесуальних функцій та порушення етичних норм поведінки.

Автор детально аналізує психологічний потенціал особистості офіцера через призму когнітивних та емоційно-вольових процесів. Акцентовано на тому, що здатність до прийняття адекватних рішень у ситуаціях правової невизначеності та високого ступеня відповідальності безпосередньо залежить від обсягу та структури особистісних ресурсів. У роботі систематизовано ключові детермінанти розвитку ресурсності, які класифіковано за рівнями: від індивідуально-типологічних властивостей нервової системи до вищих ціннісно-нормативних установок та смисложиттєвих орієнтацій. Досліджено механізми, за допомогою яких ці чинники визначають межі адаптивності поліцейського до деструктивних впливів професійного середовища, таких як агресія, соціальна ізоляція та ризик для життя.

Окремий блок дослідження присвячено доведенню тези про те, що розвиток психологічної ресурсності є динамічним і керованим процесом. Автор підкреслює необхідність впровадження науково обґрунтованого супроводу на всіх етапах служби – від професійного відбору та первинної підготовки до періодів інтенсивної оперативно-службової діяльності. Виокремлено комплекс чинників, що мінімізують ризики професійної деформації, серед яких: розвинена рефлексія, навички саморегуляції та сформована система морально-психологічної цілісності. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх імплементації в систему психологічного забезпечення МВС України. Зокрема, запропоновані підходи можуть бути використані для модернізації процедур кадрової атестації, розробки спеціалізованих тренінгових програм з підвищення життєстійкості та створення дієвих алгоритмів постстресової реабілітації й психологічного відновлення особового складу в умовах воєнного стану та післякризового періоду.

Ключові слова: юридична психологія, психологічна ресурсність, професійна надійність, правоохоронна діяльність, детермінанти розвитку, професійна деформація, стресостійкість.

Saifutdinov V.V. Determinants of personal resource development in the professional activity of police officers: a legal and psychological dimension.

The article provides a thorough theoretical and applied analysis of the system of determinants that govern the development and maintenance of psychological resourcefulness in police officers within the framework of their specific professional activities. The author substantiates the concept of «psychological resourcefulness» not merely as a set of adaptive capacities, but as a complex integrative entity that serves as the fundamental basis for the professional reliability of a law enforcement subject. Particular attention is paid to the legal-psychological dimension of the problem, where resourcefulness is viewed as a safeguard against the deformation of legal consciousness. It is proven that under conditions of constant stress-inducing pressure, a deficit of internal resources inevitably leads to professional burnout, a decline in the quality of procedural functions, and violations of ethical behavioral standards.

The author conducts a detailed analysis of an officer's personal psychological potential through the prism of cognitive and emotional-volitional processes. It is emphasized that the ability to make adequate decisions in situations of legal uncertainty and high responsibility directly depends on the volume and structure of personal resources. The study systematizes key determinants of resource development, classified across various levels: from individual typological properties of the nervous system to higher value-normative orientations and life-meaning goals. The mechanisms by which these factors determine the limits of a police officer's adaptability to the destructive influences of the professional environment—such as aggression, social isolation, and life-threatening risks are investigated.

A separate block of the research is dedicated to proving the thesis that the development of psychological resourcefulness is a dynamic and manageable process. The author highlights the necessity of implementing scientifically grounded support at all stages of service—from professional selection and primary training to periods of intensive operational duty. A complex of factors minimizing the risks of professional deformation is identified, including developed reflection, self-regulation skills, and a formed system of moral and psychological integrity. The practical significance of the findings lies in the possibility of their implementation within the psychological support system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. Specifically, the proposed approaches can be used to modernize personnel certification procedures, develop specialized training programs to enhance resilience, and create effective algorithms for post-stress rehabilitation and psychological recovery of personnel during martial law and the post-crisis period.

Key words: legal psychology, psychological resourcefulness, professional reliability, law enforcement activity, developmental determinants, professional deformation, stress resistance.

Постановка проблеми. У сучасній юридичній психології дослідження ресурсного потенціалу особистості набуває статусу пріоритетного напрямку, оскільки саме він визначає здатність поліцейського діяти у правовому полі в умовах надмірного психоемоційного тиску. Попри теоретичну варіативність підходів (ресурс як потужність, здатність чи властивість), у межах психології діяльності в особливих умовах цей феномен слід розглядати як базис професійної придатності та детермінанту правомірних рішень.

Сучасна модель морально-психологічного забезпечення в Національній поліції України базується на концепції «перманентної готовності». Передбачається, що відібраний та підготовлений кандидат володіє стабільним набором внутрішніх активів, які дозволяють йому ефективно реалізовувати владні повноваження. Ця ідеологія закладається ще на етапі професійно-психологічного відбору, де ресурсність оцінюється як статична характеристика, що згодом має лише підкріплюватися закладами освіти та інститутом наставництва.

Проте юридико-психологічний аналіз службової практики виявляє суттєву проблему: механізми контролю та моніторингу морально-психологічного стану часто трансформуються з інструментів підтримки у додаткові стресогенні чинники. У ситуації перевірки професійної надійності відбувається специфічна «мобілізація ресурсів на запит», коли зусилля офіцера спрямовуються не на якісне виконання процесуальних дій, а на демонстрацію соціально бажаного стану «ресурсності». Це створює небезпечну ілюзію стабільності, за якою приховується латентне виснаження резервних можливостей організму.

Дефіцит психологічних ресурсів безпосередньо корелює з деструктивними явищами: від професійного вигорання до деформації правосвідомості, що нерідко стає причиною порушень службової дисципліни та законності. В умовах динамічної оперативної обстановки саме ресурсний потенціал забезпечує адаптивну лабільність – здатність поліцейського миттєво переходити до стану підвищеної бойової готовності без втрати когнітивного контролю над ситуацією. Таким чином, психологічна ресурсність у юридичному вимірі є не просто особистісною характеристикою, а стратегічним активом, що гарантує загальну надійність та законність діяльності правоохоронної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Попри те, що категорія ресурсів поведінки є відносно новою для психологічного дискурсу, її концептуальні елементи простежуються у багатьох класичних і сучасних теоріях. Генезис розуміння особистісних ресурсів бере початок від праць Е. Фромма, який розглядав «стани людського духу» (віру, надію, мужність) як чинники опору патогенним соціальним впливам. Подальший розвиток ця проблематика отримала у дослідженнях А. Бандури (феномен самоефективності), Д. Навона та Д. Гофера (когнітивні ресурси опрацювання інформації), Д. Канемана (розгляд уваги як обмеженого ресурсу) та С. Мадді (концепція життєстійкості). Системного характеру вчення про ресурси набуло завдяки С. Гобфоллу, чия теорія консервації ресурсів обґрунтувала можливість суб'єкта активно накопичувати, зберігати та перерозподіляти власні резерви відповідно до ціннісних орієнтацій [1]. У вітчизняному науковому просторі цей підхід розвиває С.О. Лукомська, яка акцентує на системній природі ресурсів та таких інтегральних

наслідках їх реалізації, як життєстійкість, посттравматичне зростання та резильєнтність [2]. При цьому ключовим аспектом залишається встановлення психологічної природи конкретного ресурсу, оцінка ступеня його вираженості та верифікація ефективності його використання особистістю в умовах професійної діяльності.

Зазначені дослідження створили підґрунтя для фундаментальної зміни наукової парадигми: фокус уваги змістився з вивчення окремих рис особистості, що забезпечують опірність стресу, на дослідження психологічних ресурсів як інтегральних утворень. Ці структури детермінують здатність суб'єкта до подолання складних життєвих обставин та реалізації суб'єктивно бажаної стратегії життєдіяльності. У вітчизняному науковому дискурсі З.О. Кіреєва пропонує широку інтерпретацію ресурсів особистості, розглядаючи їх як сукупність внутрішніх опор, що дозволяють суб'єкту задовольняти базові потреби від фізичного виживання та безпеки до соціальної інклюзії, визнання та самореалізації [3].

Важливим вектором розвитку даної проблематики є концептуалізація поняття «психологічна ресурсність». Згідно з підходом О.С. Штепи, ресурсність визначається як здатність індивіда до активної актуалізації внутрішніх резервів задля розв'язання завдань саморозвитку, міжособистісного саморозкриття та надання підтримки оточуючим, що в сукупності відображає автентичність особистості [4]. Це зумовлює необхідність термінологічного розмежування споріднених категорій: якщо психологічні ресурси розглядаються як індивідуальні екзистенційні можливості самовизначення суб'єкта, то психологічна ресурсність є більш широким конструктом. Її сутнісною ознакою виступає не лише наявність ресурсів, а й усвідомлення особистістю власного потенціалу, а також розвинена навичка його оперативного використання та своєчасного відновлення.

З огляду на викладене, **метою статті** є комплексне дослідження процесу розвитку психологічної ресурсності працівників поліції в умовах професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Професійна діяльність працівників поліції класифікується як складна та багатоаспектна, що висуває екстремальні вимоги до психологічних і психофізіологічних характеристик особистості. Процес професійного становлення майбутніх правоохоронців базується не лише на системі фахових знань і вмінь, здобутих під час навчання, а й на наявності потужного внутрішнього потенціалу, що виступає фундаментом для подальшої службової адаптації.

Виконання оперативно-службових завдань супроводжується інтенсивними нервово-психічними навантаженнями, що актуалізує проблему особистісного потенціалу працівника та його здатності до конструктивного використання власних ресурсів. Попри те, що в науковій літературі психологічна ресурсність як цілісна інтегральна характеристика представлена фрагментарно, окремі її компоненти – мотивація, саморегуляція, когнітивні особливості та емоційна стійкість – неодноразово ставали об'єктами емпіричних розвідок у контексті запобігання професійній деформації та вигоранню.

Структурна організація особистісних компонентів поліцейського відзначається ієрархічністю, де домінуючу роль відіграє регуляційний компонент, якому підпорядковані інтелектуально-когнітивні, комунікативні та спеціальні професійні якості. Важливою детермінантою успішності правоохоронної системи є залученість особового складу до підвищення результативності праці, де ресурсність виступає базовим аспектом трудової мотивації. Остання розглядається як прагнення працівника до задоволення потреб через ефективне виконання правоохоронних функцій. Система мотивації в цьому контексті об'єднує комплекс заходів, що стимулюють індивіда та колектив до досягнення стратегічних цілей підрозділу, спираючись на наявні потенційні ресурси.

Високий рівень складності професії поліцейського зумовлений екстремальним характером діяльності, роботою в конфліктному середовищі, постійним впливом стресогенних чинників, ненормованим графіком та негативним емоційним тлом, спричиненим регулярним зіткненням із людськими трагедіями. За таких умов ресурсність самовладання стає ключовим механізмом збереження професійної працездатності. Розвиток психологічної ресурсності є стратегічним напрямом підвищення ефективності поліції, оскільки вона охоплює сукупність чинників, що дозволяють офіцеру зберігати психоемоційну рівновагу, приймати виважені рішення в критичних ситуаціях та вибудувати конструктивну взаємодію з громадою [5].

Процес формування та зміцнення психологічної ресурсності поліцейських в ході проходження служби реалізується через систему комплексних заходів, що охоплюють когнітивну, емоційну та поведінкову сфери особистості. Основними векторами цієї діяльності є:

1. *Психотехнічна підготовка та стрес-менеджмент.* Першочергова увага приділяється спеціалізованому психологічному навчанню, спрямованому на опанування навичок ідентифікації та регуляції власних емоційних станів. Це включає цілеспрямоване тренування стресореактивності, що дозволяє фахівцю зберігати високу оперативну ефективність і здатність до об'єктивного аналізу та ухвалення рішень у критичних і непередбачуваних ситуаціях.

2. *Комунікативна компетентність та емоційний інтелект.* Розвиток емоційного інтелекту виступає фундаментом для побудови конструктивної взаємодії з громадою та колегами. Важливим аспектом є формування конфліктологічної стійкості – здатності до превенції ескалації напруження та застосування технік деескалації при взаємодії з агресивно налаштованими або емоційно лабільними особами. Ефективна комунікація в цьому контексті поєднує професійну емпатію з чітким дотриманням алгоритмів службової діяльності.

3. *Саморегуляція та особистісний розвиток.* Окремий блок займають технології самоуправління, що орієнтують працівника на глибоку рефлексію власних професійно значущих якостей, виявлення зон розвитку та впровадження індивідуальних стратегій самовдосконалення. Важливою когнітивною надбудовою є стимулювання позитивної ментальної установки (оптимізму), що значно підвищує адаптивний потенціал особистості.

4. *Психологічна реабілітація та превенція деструктивних станів.* Система підтримки передбачає обов'язкове надання психологічної допомоги після залучення до травматичних подій. Профілактична робота спрямована на збереження психічного здоров'я, нівелювання ознак емоційного виснаження та протидію синдрому професійного вигорання (burnout), що є необхідною умовою забезпечення професійного довголіття поліцейського.

Реалізація перелічених аспектів психологічного супроводу дозволяє не лише оптимізувати відповідь поліцейських на професійні виклики, а й суттєво підвищити рівень довіри населення через покращення якості взаємодії з громадою. У цьому контексті особливого значення набуває мотиваційна сфера особистості, яку доцільно розглядати як ієрархію стійких латентних утворень. До них належать професійна спрямованість, інтереси та ціннісні настанови, що виступають потенційними мотивами та, по суті, є фундаментом особистісних ресурсів. На відміну від епізодичних конкретних мотивів, ці латентні структури забезпечують стабільність діяльності у довгостроковій перспективі.

Паралельно з мотиваційним компонентом, важливою складовою ресурсності виступає система саморегуляції психічних станів. У службовій діяльності поліцейських процеси саморегуляції базуються на складних психофізіологічних механізмах рефлексії, довільної концентрації уваги, контролю дихання, регуляції м'язового тону, а також методах самонавіювання та ментального самопрограмування.

Специфіка поліцейської діяльності висуває екстремальні вимоги до особистісних якостей та патернів реагування на ситуативні зміни. Складність оперативної обстановки, соціальна напруженість, дефіцит повноцінного рекреаційного ресурсу та постійна взаємодія з криміногенним елементом суттєво підвищують психофізіологічну «ціну» діяльності. Невизначеність умов служби та висока відповідальність за прийняті рішення безпосередньо впливають на психічні стани службовців [6].

Відсутність належного ресурсного забезпечення та ефективних механізмів відновлення призводить до низки деструктивних соціально-психологічних наслідків: інтенсифікації плинності кадрів; зниження рівня задоволеності професійною реалізацією; деградації соціально-психологічного клімату в службових колективах; глибокої особистісної та професійної деформації працівників [7]. Отже, розвиток психологічної ресурсності є не лише індивідуальною потребою працівника, а й стратегічним завданням для забезпечення життєздатності всієї системи правоохоронних органів.

Професійна відповідальність працівника поліції охоплює широкий спектр завдань: від забезпечення законності процесуальних рішень і спрямування слідчих дій до здійснення превентивної та роз'яснювальної роботи серед населення. Виконання цих функцій висуває безпекаційні вимоги до таких якостей, як жорсткий самоконтроль, емоційна виваженість та здатність до оперативного управління складними службовими операціями у дефіциті часу.

Систематичне перебування в ситуаціях, що становлять загрозу життю та здоров'ю, актуалізує необхідність високого рівня самоволодіння. Здатність до миттєвої верифікації ризиків та ухвалення адекватних рішень є критичним чинником, що мінімізує ймовірність професійних зривів та виникнення надзвичайних подій серед особового складу. У цьому контексті особистісні ресурси виступають не лише гарантом ефективності служби, а й механізмом гармонізації психофізіологічного стану офіцера, що забезпечує його безперервний професійний розвиток.

Особливе місце у структурі ресурсності займають когнітивні ресурси. Умови активного протистояння з правопорушниками вимагають від поліцейського постійної інтелектуальної напруги: здатності до маскування стратегічних цілей, прогнозування дій супротивника та гнучкої зміни соціальних ролей залежно від оперативної обстановки. Таке постійне вольове напруження та інтенсивна розумова діяльність потребують розвиненої системи внутрішніх опор, які дозволяють трансформувати емоційні реакції у конструктивні професійні дії.

У межах теорії професіогенезу становлення особистісної готовності фахівця розглядається як результат глибокої рефлексії. Усвідомлення поліцейським власних професійно значущих власти-

востей та рівня компетентності є ключовим етапом переходу від адаптивного функціонування до усвідомленого керування власним ресурсним потенціалом. Таким чином, рефлексія стає інструментом самокорекції та фундаментом для формування професійної надійності на всіх етапах служби.

З метою стимулювання особистісної готовності правоохоронців до професійної діяльності доцільно спрямовувати їхню рефлексивну активність на аналіз власних професійно значущих властивостей. Основним інструментарієм такої роботи виступають завдання з особистісного саморозвитку, фокус яких зосереджений на ідентифікації та актуалізації внутрішніх ресурсів. Результатом глибокої рефлексії є формування індивідуального професійного досвіду, базисом якого стають усвідомлені та готові до застосування особистісні ресурси.

Важливою інтегральною характеристикою професійного становлення та складником внутрішнього потенціалу фахівця є комунікативність. У контексті психологічної ресурсності комунікативність набуває виняткового характеру через свою багатоаспектність: працівник поліції щоденно взаємодіє з представниками різних соціальних груп, вікових категорій та правового статусу. Це вимагає не лише ґрунтовних знань із загальної психології та теорії комунікації, а й здатності до рольової гнучкості та перевтілення задля встановлення ефективного психологічного контакту. Комунікативна компетентність є фундаментом для успішної реалізації слідчих, оперативно-розшукових та профілактичних заходів [8].

Науковий аналіз потенціалу особистості правоохоронця дозволяє окреслити широке коло чинників, що становлять систему його психологічних ресурсів. До них відносять рівень когнітивного розвитку, стійкість «Я-концепції», внутрішній локус контролю, специфіку мотиваційної сфери, а також здатність до залучення соціальної підтримки. Системна взаємодія цих характеристик забезпечує стресостійкість особистості та нівелює негативний вплив деструктивних чинників – втоми, перевтоми та гострих емоційних станів, які загрожують ефективності професійної діяльності.

Узагальнюючи викладене, психологічну ресурсність працівника поліції слід визначати як динамічну здатність до актуалізації внутрішніх резервів задля саморозвитку, ефективної саморегуляції у міжособистісній взаємодії та якісної реалізації професійних функцій. Саме в цій якості проявляється автентичність особистості офіцера.

Особистісна ресурсність правоохоронця маніфестується через: компетентність у розв'язанні складних життєвих та професійних завдань; автономність у процесі ухвалення відповідальних рішень; самодостатність при подоланні критичних стресових ситуацій; готовність до надання підтримки та допомоги оточуючим; відповідальність за досягнення стратегічних цілей службової діяльності.

Висновки. Сучасна юридико-психологічна наука демонструє стійкий інтерес до вивчення ресурсного потенціалу особистості як фундаментального чинника, що детермінує професійну надійність, правомірність рішень та ефективність саморегуляції правоохоронця. Попри дискусійність термінологічного апарату, у межах психології діяльності в особливих умовах ресурсність розглядається як інтегральна здатність суб'єкта до реалізації владних повноважень без втрати професійної адекватності. Чинна парадигма морально-психологічного супроводу в Національній поліції України базується на презумпції наявності у працівників стабільних внутрішніх активів, що закладаються ще на етапі професійно-психологічного відбору та закріплюються під час підготовки у закладах освіти. Проте юридико-психологічний аналіз службової практики виявляє суттєву суперечність: процедури моніторингу та контролю часто трансформуються у додаткові стресогенні чинники, змушуючи офіцера витрачати ресурси не на виконання процесуальних функцій, а на подолання напруги в ситуації оцінювання. Це створює ілюзію стабільності, за якою може приховуватися латентна деформація правосвідомості та виснаження резервів організму.

Критична значущість проблеми психологічних ресурсів підтверджується кореляцією між їхнім дефіцитом та зростанням випадків професійного вигорання, порушень службової дисципліни й законності. В умовах динамічної оперативної обстановки саме ресурсність забезпечує адаптивну лабільність – здатність поліцейського до конструктивного переходу в режими підвищеної готовності при збереженні когнітивного контролю. Проведене дослідження підтвердило, що специфіка правоохоронної служби, обтяжена правовою невизначеністю та експозицією до травматичних подій, виступає провідним детермінантом трансформації особистісного потенціалу. Виявлено, що ключову роль у розвитку ресурсності відіграє комплекс інституційних та особистісних чинників, зокрема системна соціальна підтримка, безперервна професійна підготовка та наявність прозорих векторів кар'єрного зростання. Взаємодія цих факторів сприяє інституалізації внутрішніх ресурсів та зміцнює стійкість правоохоронців перед деструктивним впливом професійного середовища.

На основі отриманих результатів наголошено на імперативній необхідності розроблення спеціалізованих програм психокорекції та тренінгових комплексів, диференційованих за стажем служби та специфікою підрозділів. Реалізація таких інтервенцій дозволить не лише зміцнити ментальне

здоров'я особового складу, а й оптимізувати показники професійної надійності, що безпосередньо корелює з підвищенням рівня громадської безпеки та довіри соціуму до правоохоронної системи. Таким чином, підтримка психологічної ресурсності визначена як фундамент професійної акмеології поліцейського та стратегічна умова забезпечення законності в державі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Hobfoll S.E. Social and psychological resources and adaptation. *Review of General Psychology*. 2002. Vol. 6(4). P. 307–324. DOI: <https://doi.org/10.1037/1089-2680.6.4.307>.
2. Лукомська С.О. Ресурсний підхід до подолання особистістю кризових ситуацій. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. 2020. Вип. 1. С. 190–196. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2663-5208/2020-1-27>.
3. Кіреева З.О. Предиктори резильєнтності та оптимізму у осіб різного віку під час проживання пандемії SARS-COV-2. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. 2022. Вип. 1. С. 5–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhp_2022_1_3.
4. Штепа О.С. Аналіз та інтерпретація емпіричної багатофакторної моделі психологічної ресурсності особистості. *Проблеми сучасної психології*. 2015. Вип. 28. С. 670–682. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2015_28_54.
5. Кісіль З.Р., Католик Г.В. Страх смерті як детермінанта психоемоційної напруженості та професійної деформації працівників правоохоронних органів в умовах дії стрес-факторів. *Екзистенція страху життя і смерті в сучасних реаліях: мультимодальні та мультикультуральні аспекти*. Львів: Місіонер, 2022. С. 35–57. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/123456789/4462>.
6. Barko V.I., Voiko-Buzyl Y., Barko V.V. Comparative analysis of psychographs of police officers by main types of official activity in the National Police of Ukraine. *Psychological Journal*. 2022. Vol. 8(1). P. 149–159. DOI: <https://doi.org/10.31108/1.2022.8.1.11>.
7. Kisil Z.R., Kisil R.-V.V. Psychoemotional tension as a determinant of professional deformation of employees of the National Police of Ukraine. *Social and Legal Studies*. 2021. Issue 3(13). P. 177–189. DOI: <https://doi.org/10.32518/2617-4162-2021-4-3-177-188>.
8. Швець Д.В. Професійна деформація правоохоронців: правовий та психологічний вимір: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. 394 с. URL: <https://helvetica.ua/uk/monographs>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 21.01.2026
Дата прийняття до друку рукопису після рецензування: 20.03.2026
Дата публікації: 3.04.2026